

Praha dne 8. července 2020
Č. j.: MZP/2020/710/2725
Vyřizuje: Ing. Hejhal
Tel.: 267 122 730
E-mail: Jan.Hejhal@mzp.cz

Rozdělovník

ZÁVĚR ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ

**podle § 10d zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů
na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů**

Identifikační údaje:

Název: „Dopravní politika České republiky pro léta 2021 – 2027 s výhledem do roku 2050“

Charakter koncepce:

Strategický dokument Dopravní politika České republiky pro léta 2010 – 2027 s výhledem do roku 2050 (dále také „DP“) navazuje na dosud platnou státní Dopravní politiku České republiky pro období let 2014 až 2020 s výhledem do roku 2050. V roce 2017 proběhlo její vyhodnocení a toto vyhodnocení je jedním z důležitých podkladů pro přípravu nové navazující DP. DP se dělí na návrhovou část a implementační část. Součástí návrhové části jsou následující tři strategické cíle, které obsahují několik cílů specifických:

- Udržitelná mobilita – Ovlivňování mobility; Multimodální přístup; Optimalizace jednotlivých druhů dopravy,
- Územní soudržnost – Propojení sektorového a územního plánování, Transport Assesment; Vyvážené vybavení regionů dopravní infrastrukturou; Celostátní úroveň, propojení ČR na zahraničí; Doprava v metropolích a aglomeracích, Plány udržitelné městské mobility; Doprava ve venkovském prostoru; Doprava v periferních oblastech; Doprava v citlivých oblastech a cestovní ruch; Rovné podmínky a příležitosti k dostupnosti v dopravě; Pracovní podmínky v dopravě s ohledem na zajištění kvalifikované síly,

- Společnost 4.0 v dopravě – vazba na dokument Průmysl 4.0 a Společnost 4.0 – Telematika v dopravě; Autonomní řízení ve všech druzích dopravy; Podpora rozvoje výzkumu, vývoje a inovací v dopravě; Kosmické aktivity.

DP je vrcholový strategický dokument Vlády ČR pro sektor doprava, Ministerstvo dopravy je institucí odpovědnou za její implementaci. Dokument identifikuje hlavní problémy sektoru a navrhuje opatření na jejich řešení. Vzhledem k šíři problematiky nemohou být řešení navržena do všech podrobností. To je úkolem navazujících strategických dokumentů k DP (na bázi „akčních plánů“), které rozpracovávají jednotlivé oblasti řešené v DP. DP určuje gesční odpovědnost a orientační termíny pro plnění jednotlivých opatření, způsob financování (nejedná-li se vyloženě o opatření organizačního charakteru) je rovněž navrženo jen rámcově a je rozpracováno v návazných strategických dokumentech.

DP navazuje na hlavní průřezové cíle České republiky, Evropské unie a OSN a na scénáře a SWOT analýzu její analytické části. Vize dopravní soustavy České republiky z hlediska dlouhodobého předpokládá, že Česká republika a její jednotlivé regiony budou vybaveny dopravní soustavou, která uspokojí požadavky přepravních potřeb jak v osobní, tak nákladní dopravě, bude podporovat udržitelný vývoj ekonomiky, a zároveň inkluzivní politiku namířenou na strukturálně znevýhodněné regiony a jejich obyvatele. Tento dopravní systém bude zároveň splňovat požadavky z hlediska udržitelnosti, což znamená, že bude neutrální z hlediska vlivu na globální (nejen klimatické) změny (z hlediska mitigace i adaptace), bude mít co nejmenší vliv na veřejné zdraví, bude jen minimálně ovlivňovat biodiverzitu a bude vyváženě využívat přírodní zdroje na bázi obnovitelnosti tak, aby nezvyšoval dluh vůči budoucím generacím.

Umístění: Česká republika

Předkladatel: Ministerstvo dopravy České republiky

Průběh zjišťovacího řízení

Zjišťovací řízení bylo zahájeno dne 9. června 2020 zveřejněním informace o oznámení koncepce a o tom, kdy a kde je možné do něj nahlížet (dále též „informace“), na úřední desce posledního dotčeného kraje, a to Zlínského kraje. Informace byla rovněž zveřejněna v Informačním systému SEA (<https://mzp.cz/sea>) pod kódem koncepce MZP270K, a zaslána dotčeným územním samosprávným celkům pro zveřejnění na úředních deskách. Informace o oznámení koncepce byla zaslána také dotčeným orgánům.

Souhrnné vypořádání připomínek:

Ministerstvo životního prostředí, odbor posuzování vlivů na životní prostředí a integrované prevence, oddělení SEA (dále také „MŽP“), obdrželo vyjádření celkem od 25 subjektů,

přičemž 6 vyjádření bylo bez připomínek. Vyjádření týkající se obsahu a rozsahu vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví (dále jen „vyhodnocení SEA“) byla využita jako podklad pro vydání tohoto závěru zjišťovacího řízení. Kopie všech obdržených vyjádření budou předány předkladateli koncepce k vypořádání.

Závěr:

Na podkladě oznámení koncepce a vyjádření k němu obdržených provedlo MŽP s přihlédnutím ke kritériím uvedeným v příloze č. 8 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) zjišťovací řízení ve smyslu ustanovení § 10d výše uvedeného zákona s následujícím závěrem:

„Dopravní politika České republiky pro léta 2021 – 2027 s výhledem do roku 2050“ je koncepcí naplňující dikci ustanovení § 10a odst. 1 písm. a) zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, a proto bude předmětem procesu posuzování vlivů na životní prostředí.

S ohledem na skutečnost, že předkládaná koncepce sice neřeší konkrétní umístění koridorů, ploch či záměrů, ale jak je uvedeno v oznámení koncepce „V Dopravní politice jsou navržena typová opatření bez konkrétního územního průřezu, ale i opatření, u kterých lze územní průřez dovodit“ (např. splavnost Labsko-vltavské vodní cesty v přeshraničním úseku, příprava a realizace vysokorychlostních tratí, výstavba chybějících silničních úseků na hlavní síti TEN-T, modernizace letištní infrastruktury, budování cyklistické infrastruktury), lze konstatovat, že míra, v jaké koncepcí stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů dle přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí je v rámci jednotlivých strategických cílů rozdílná. Nabývá jak konkrétnějších parametrů, tak i parametrů obecnějšího charakteru s uváděním typových podporovaných projektů.

Vzhledem k účelu a charakteru koncepce lze očekávat vazby s řadou regionálních a místních, a také národních dokumentů (např. Národní koncepce realizace politiky soudržnosti po roce 2020, Strategický rámec Česká republika 2030, Dohoda o partnerství 2021 – 2027, Politika územního rozvoje ČR, ve znění Aktualizací č. 1, 2 a 3, Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+, Surovinová politika v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů, Státní energetická koncepce ČR, Státní politika životního prostředí České republiky 2012 – 2020, Státní program ochrany přírody a krajiny České republiky pro období 2020 – 2025, Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025, Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, Národní akční plán adaptace na změnu klimatu, Vnitrostátní plán ČR v oblasti energetiky a klimatu do roku 2030, Koncepce ochrany před následky sucha na území České republiky, Aktualizace Národního programu snižování emisí, Střednědobá strategie zlepšení kvality ovzduší v ČR, Programy zlepšování kvality ovzduší) a dále dokumentů na

mezinárodní úrovni (např. Kjótský protokol k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu (č. 81/2005 Sb. m. s.), Rámcová úmluva OSN o změně klimatu, Rámcová směrnice pro vodní politiku Společenství (2000/60/ES), Úmluva o ochraně přírodního a kulturního dědictví UNESCO, Úmluva o zachování nemateriálního kulturního dědictví UNESCO, Úmluva o ochraně architektonického dědictví Evropy (99/2000 Sb. m. s.), Strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2020, Plán jednotného evropského dopravního prostoru – vytvoření konkurenceschopného dopravního systému účinně využívajícího zdroje (Bílá kniha) EU, 03/2011, TEN-T. Směrem k lépe integrované transevropské dopravní síti ve službách společné dopravní politiky (Zelená kniha) EU, 02/2009, TEN-T-Revision of TEN-T Guidelines EU, 10/2011, Pařížská dohoda o změně klimatu, Zelená dohoda pro Evropu (EU Green Deal).

Hlavním cílem DP je zajistit rozvoj kvalitní, funkční a spolehlivé dopravní soustavy postavené na využití technicko-ekonomicko-technologických vlastností jednotlivých druhů dopravy, na principech hospodářské soutěže s ohledem na její ekonomické a sociální vlivy a dopady na obyvatelstvo (sociální koheze, veřejné zdraví, životní úroveň) a všechny složky životního prostředí, na principu udržitelného využívání přírodních zdrojů.

Vzhledem k zaměření koncepce na oblast dopravy, která významně ovlivňuje kvalitu složek životního prostředí a stav veřejného zdraví, lze předpokládat možné negativní vlivy na životní prostředí a hodnotné části přírody a krajiny, přírodní stanoviště nebo biologickou rozmanitost, a proto je nezbytné dbát na eliminaci případných negativních dopadů na zvláště chráněná území (dále jen „ZCHÚ“), zvláště chráněné druhy živočichů a rostlin, významné krajinné prvky, územní systém ekologické stability (dále jen „ÚSES“), lokality soustavy Natura 2000 či migrační prostupnost krajiny.

Z hlediska rozsahu vlivů se může jednat o vlivy trvalé a nevratné, a to např. z důvodu záborů zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) či čerpání nerostných zdrojů.

V souvislosti s realizací některých konkrétních opatření vyplývajících z cílů koncepce se jedná o koncepci, u níž některé příslušné orgány ochrany přírody svými stanovisky dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) nevykloučily významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality (dále jen „EVL“) nebo ptačí oblasti (dále jen „PO“).

Na základě výše uvedeného lze uzavřít, že koncepce může mít významný vliv na životní prostředí, a proto je nezbytné provést její posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví odpovídající charakteru a míře obecnosti koncepce. Toto posouzení, resp. vyhodnocení SEA požadujeme zpracovat nejen v rámci základních zákonných požadavků daných zejména ustanovením § 2, § 10b a přílohou č. 9 k zákonu o posuzování vlivů na životní

prostředí, ale také se zaměřením na níže uvedené aspekty plynoucí ze zjišťovacího řízení, zejména:

1. Vyhodnotit, zda je koncepce včetně v ní navržených cílů a aktivit v souladu se schválenými koncepčními dokumenty v oblasti ochrany přírody a krajiny na národní úrovni, např. s Aktualizací Státního programu ochrany přírody a krajiny ČR, Aktualizací Státní politiky životního prostředí ČR 2012 – 2020, Strategií ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025, Plánem odpadového hospodářství České republiky pro období 2015 – 2024 a s republikovými prioritami v oblasti ochrany přírody a krajiny stanovenými Politikou územního rozvoje ČR, ve znění Aktualizací č. 1, 2 a 3.
2. Vyhodnotit soulad koncepce se schválenými celostátními koncepčními dokumenty v oblasti adaptace na změnu klimatu a ochrany ovzduší, např. se Strategií přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, Národním akčním plánem adaptace na změnu klimatu, Koncepcí na ochranu před následky sucha pro území České republiky, Politikou ochrany klimatu v ČR.
3. Vyhodnotit soulad koncepce se strategickými dokumenty v oblasti ochrany vod, např. s tzv. Rámcovou směrnicí o vodách, Povodňovou směrnicí, respektive s mezinárodními plány povodí a mezinárodními plány pro zvládání povodňových rizik a příslušnými národními plány povodí a národními plány pro zvládání povodňových rizik.
4. Vyhodnotit soulad koncepce s cíli strategických dokumentů v oblasti ochrany ovzduší, tj. Aktualizací Národního programu snižování emisí ČR a programů zlepšování kvality ovzduší pro jednotlivé zóny a aglomerace. V rámci vyhodnocení koncepce je nutno využít aktuální data o emisích znečišťujících látek a kvalitě ovzduší.
5. Vyhodnotit, zda koncepce zohledňuje cíle a opatření Dlouhodobého programu zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR – Zdraví pro všechny v 21. století a Zdraví 2020 – Národní strategie ochrany a podpory zdraví a prevence nemocí.
6. Vyhodnotit vlivy na klima, a to jak z hlediska příspěvku dopravy, resp. mitigace, tak z hlediska adaptace dopravních systémů na změny již probíhající a neodvratné.
7. Vyhodnotit vliv koncepce ve vztahu k obecné ochraně přírody a krajiny, zejména potenciální vlivy na krajinné prvky, ÚSES, krajinný ráz či fragmentaci krajiny a navrhnout opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných negativních vlivů. Posouzení koncepce požadujeme dále zaměřit na očekávané vlivy migračních bariér v území a jejich kumulace, vyhodnocení příspěvku k fragmentaci území a uplatňovaná zmírňující opatření.

8. Vyhodnotit vliv koncepce na ZCHÚ, resp. zda realizací DP nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany soustavy ZCHÚ a navrhnout opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci potenciálních negativních vlivů na soustavu ZCHÚ. Významné dopravní stavby přednostně lokalizovat mimo veškerá ZCHÚ a území lokalit soustavy Natura 2000.
9. Vyhodnotit vliv koncepce na ZPF, respektive zda realizací koncepce nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany ZPF, především ve vztahu k velikosti záborů zemědělské půdy a také záborům nejkvalitnější půdy v I. a II. třídě ochrany, případně navrhnout opatření vůči těmto negativním vlivům.
10. Posoudit, zda koncepce vytváří předpoklady pro opětovné využívání nerostných surovin a pro hospodárné nakládání se surovinami.
11. Vyhodnotit vliv koncepce na pozemky určené k plnění funkcí lesa (dále jen „PUPFL“), a to nejen z pohledu záboru PUPFL, ale i z pohledu dalšího možného negativního dopadu záměrů na lesní porosty a jednotlivé složky lesního prostředí a navrhnout opatření, která by možné negativní vlivy koncepce na les vhodnými způsoby umožnila eliminovat.
12. Vyhodnotit vliv koncepce na povrchové a podzemní vody, vodní režim v krajině, citlivé a zranitelné oblasti, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a ochranná pásma vodních zdrojů a navrhnout opatření k minimalizaci případných negativních vlivů. Vyhodnotit vliv DP ve vztahu k ochraně a zlepšování stavu povrchových a podzemních vod a vodních ekosystémů.
13. Vyhodnotit, jakým způsobem koncepce přispívá k podpoře ekologicky šetrné dopravy, jakým způsobem jsou nastaveny limity z hlediska eliminace škodlivých dopadů na životní prostředí, přírodu a krajinu a jak jsou do výběrových kritérií pro projekty nastaveny preference přínosnosti pro ochranu přírody a krajiny.
14. Ve vyhodnocení SEA zohlednit strukturu, rozsah a význam architektonického dědictví ČR, a souvislosti s kulturními hodnotami daného prostředí, specifika územních celků v návaznosti na ochranu krajiny v souladu s implementací evropské Úmluvy o ochraně kulturního a přírodního dědictví a Úmluvy o ochraně architektonického dědictví Evropy. Vyhodnotit, zda případná konkrétní opatření či investiční záměry vyplývající z koncepce jsou navržena tak, aby nedošlo k negativnímu ovlivnění všech památkově chráněných území ležících v České republice.
15. Veškeré cíle a opatření a aktivity navrhované koncepcí je nutné vyhodnotit z hlediska jejich potenciálních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví. Důraz by měl být kladen zejména na hodnocení „Strategického cíle 1: Udržitelná mobilita“. U některých opatření v tomto cíli lze přibližně dovodit jejich umístění. Ve vyhodnocení SEA a taktéž

v posouzení vlivu koncepce na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO dle ustanovení § 45i zákona o ochraně přírody a krajiny (dále jen „naturové posouzení“) se jeví jako vhodné využít informace o záměrech již obsažených v územně plánovací dokumentaci a z hodnocení na projektové úrovni podle ustanovení § 10b odst. 3 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a vyhodnotit, které EVL, PO a ZCHÚ by mohly být koncepcí ovlivněny.

16. V případě, že by v návrhu koncepce byly uvedeny konkrétní investiční záměry, požadujeme vyhodnotit jejich dopad na životní prostředí a veřejné zdraví, včetně synergických a kumulativních vlivů, a zda a jak je zohledněn ekologický potenciál a ekologické zatížení dotčeného území a přírodní hodnoty krajiny.
17. Vyhodnotit možné vlivy přesahující hranice ČR.
18. Požadavky stanovené v závěru zjišťovacího řízení a všechna vyjádření, která MŽP obdrželo v průběhu zjišťovacího řízení, je nezbytné ve vyhodnocení vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví náležitě vypořádat a akceptovaná vyjádření zpracovat do návrhu koncepce a vyhodnocení SEA.

Jelikož některé příslušné orgány ochrany přírody svým stanoviskem dle ustanovení § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny nevyloučily významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost EVL nebo PO, podléhá tato koncepce naturovému posouzení.

V naturovém posouzení požadujeme uvést jasný výrok, zda koncepce, popř. některé v ní blíže specifikované aktivity, budou mít negativní vliv na území EVL nebo PO. Dále je nutné při tomto hodnocení zohlednit zejména relevantní připomínky příslušných orgánů ochrany přírody.

S ohledem na ustanovení § 10f zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a existenci Informačního systému SEA stanovuje příslušný úřad počet vyhotovení návrhu koncepce, jejichž nedílnou součástí je vyhodnocení zpracované posuzovatelem, a to 2 ks v tištěné podobě a 2 ks v elektronické podobě na CD.

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru posuzování vlivů na
životní prostředí a integrované
prevence
podepsáno elektronicky

Obdrží

předkladatel, zpracovatel oznámení koncepce, dotčené orgány, dotčené územní samosprávné celky

Přílohy (obdrží předkladatel)

1. Kopie vyjádření Agentury ochrany přírody a krajiny ČR
2. Kopie vyjádření České inspekce životního prostředí
3. Kopie vyjádření Krajského úřadu Jihomoravského kraje
4. Kopie vyjádření Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství
5. Kopie vyjádření Krajského úřadu Libereckého kraje
6. Kopie vyjádření Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství
7. Kopie vyjádření Krajského úřadu Pardubického kraje, odboru životního prostředí a zemědělství
8. Kopie vyjádření Krajského úřadu Středočeského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství
9. Kopie vyjádření Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství
10. Kopie vyjádření Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství
11. Kopie vyjádření Magistrátu hlavního města Prahy, náměstka primátora pro oblast životního prostředí, infrastruktury, technické vybavenosti a bezpečnosti
12. Kopie vyjádření Magistrátu hlavního města Prahy, odboru ochrany prostředí
13. Kopie vyjádření Ministerstva kultury
14. Kopie vyjádření Národního památkového ústavu
15. Kopie vyjádření Rady Ústeckého kraje
16. Kopie vyjádření Správy Krkonošského národního parku
17. Kopie vyjádření Správy Národního parku České Švýcarsko
18. Kopie vyjádření Středočeského kraje
19. Kopie vyjádření odboru druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků
20. Kopie vyjádření odboru energetiky a ochrany klimatu MŽP
21. Kopie vyjádření odboru geologie MŽP
22. Kopie vyjádření odboru ochrany ovzduší MŽP
23. Kopie vyjádření odboru odpadů MŽP
24. Kopie vyjádření odboru ochrany vod MŽP
25. Kopie vyjádření odboru zvláštní územní ochrany přírody a krajiny MŽP